

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка		Силабус навчальної дисципліни			
			Методика викладання юридичних дисциплін у вищій школі			
			Нормативний компонент			
Галузь знань	08 Право					
Спеціальність	081 Право					
Освітня програма	Право					
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)					
Форма навчання	Денна, заочна					
Курс	2 курс					
Семестр	3 семестр					
Обсяг дисципліни	Кредити	3,5	Години	105		
	Лекційні			20 год. (д.ф.), 20 (з.ф.)		
	Практичні/семінарські			16 год. (д.ф.), 16 (з.ф.)		
	Лабораторні			-		
	Самостійна робота			69 год. (д.ф.), 69 (з.ф.)		
Семестровий контроль	Екзамен					
Викладач	Кондратенко В.М., професор кафедри загальноправових дисциплін та державного управління, доктор юридичних наук, професор					
Контактна інформація	kondratenkovitals@gmail.com					
Кафедра	загальноправових дисциплін та державного управління					
Факультет	права, бізнесу та адміністрування					
Предмет навчання	Курс «Методика викладання юридичних дисциплін у вищій школі» забезпечує підготовку аспірантів, сприяє їх професійному формуванню й зростанню як майбутніх викладачів юридичних дисциплін у вищій школі. Програму побудовано з урахуванням знань, які вони отримали з педагогіки вищої школи, психології, галузевого права та законодавства. У процесі навчання передбачено застосування різноманітних методів та форм його організації, зокрема: лекцій, семінарських занять, виконання практичних завдань, написання рефератів тощо.					
Мета	Метою курсу є формування в аспірантів системи знань про організацію процесу навчання юридичних дисциплін у вищій школі, розвиток у них професійно-методичної компетентності викладача юридичних дисциплін. У результаті вивчення курсу аспірант буде: 1) знати: мету та завдання вищої юридичної освіти; зміст юридичних дисциплін, які вивчаються у вищій школі; традиційні та інноваційні (активні, інтерактивні тощо) методи і технології навчання; основні форми навчання юридичних дисциплін: лекція, семінар, практичне заняття, консультація, колоквиум, залік, екзамен; мету, завдання та принципи контролю, види і форми оцінювання, рівні навчальних досягнень студентів; особливості кредитно-модульної системи навчання й оцінювання; принципи, завдання та форми правовиховної роботи у позааудиторний час; специфіку підходів до вивчення правознавства та методики його викладання у вищій школі за межами України; 2) вміти: визначити мету навчання, цілі та завдання конкретного заняття (лекційного, семінарського, практичного тощо); добирати зміст, необхідний і достатній для досягнення конкретної мети та					

	<p>виконання завдань; використовувати методи та прийоми навчання, виходячи з дидактичної мети та змісту навчального матеріалу; обирати форму навчального заняття, виходячи з дидактичної мети та змісту навчального матеріалу, обґрунтовувати свій вибір; складати розгорнутий план-конспект лекції, методичні рекомендації до семінарського заняття, самостійної роботи тощо; застосовувати технології засвоєння правових знань та формування правових понять і категорій права; застосовувати різноманітні види і форми контролю, перевірки та оцінювання у процесі вивчення юридичних дисциплін, розробляти рівневі тестові завдання, питання до термінологічного диктанту тощо; реалізувати індивідуальний та диференційований підходи у навчанні, оптимально поєднувати індивідуальні, групові, парні, фронтальні форми навчання і контролю; проводити різні форми правовиховної позааудиторної роботи; проводити наукові дослідження, розробляти окремі науково-методичні проблеми вищої юридичної освіти.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:</p> <p>ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 2. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК 4. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.</p> <p>СК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.</p>
<p>Програмні результати</p>	<p>ПРН 2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.</p> <p>ПРН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</p> <p>ПРН 6. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН 9. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.</p>

Зміст дисципліни	«Методика викладання юридичних дисциплін у вищій школі» як наука і навчальна дисципліна. Система вищої юридичної освіти та система навчання юридичних дисциплін у вищій школі. Генеза вищої юридичної освіти в Україні. Науково-педагогічна діяльність викладача юридичних дисциплін у вищій школі. Мета і завдання вищої юридичної освіти Зміст вищої юридичної освіти як сукупність юридичних навчальних дисциплін/курсів. Зміст вищої юридичної освіти в структурно-функціональній площині. Засвоєння змісту юридичної освіти. Формування правових понять. Форми навчання юридичних дисциплін у вищій школі. Методи і технології навчання юридичних дисциплін у вищій школі. Контроль навчальних досягнень студентів у процесі вивчення юридичних дисциплін у вищій школі. Методика викладання окремих юридичних дисциплін/тем у вищій школі. Позааудиторна навчально-виховна робота як складник вищої юридичної освіти. Вивчення юридичних дисциплін у зарубіжних країнах
Критерії оцінювання роботи студентів	При оцінюванні навчальних досягнень студентів визначається ступінь відповідності й реального рівня підготовки студента з конкретної дисципліни необхідному нормативному рівню. Запропоновані студентові завдання для перевірки знань, умінь та навичок в обов'язковому порядку мають містити як теоретичні, так і практичні питання в обсязі, передбаченому програмою курсу. Оцінюючи навчальні досягнення студентів, необхідно виявити: рівень володіння теоретичними знаннями; рівень умінь і навичок застосування теоретичних знань під час розв'язування задач і вправ різного типу (розрахункових, якісних); рівень володіння практичними вміннями, які можна виявити під час виконання лабораторних робіт, спостережень, експериментів або інших видів практикуму; зміст і рівень робіт студентів (рефератів, семестрових завдань та ін.).
Політика курсу	Політика курсу передбачає обов'язкове відвідування студентами більшості лекційних і семінарських занять; активне обговорення матеріалу тем; постійне оцінювання викладачем усних відповідей, передбачених планом семінарських занять, виконання практичних завдань; проведення систематичних експрес-опитувань, періодичне здійснення тестування, а також забезпечення підготовки студентами доповідей і рефератів, написання самостійних робіт.
Інформаційне забезпечення	1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ . 2. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: https://nlu.org.ua . 3. Інформаційно-правові системи Ліга: Закон. URL: https://ips.ligazakon.net . 4. Нормативно-правова база України. URL: https://www.rada.gov.ua .
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, навчальні стенди, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали.

Рекомендована література

Основна:

1. Про освіту : Закон України від 05 верес. 2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 38-39. Ст. 380.
2. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 37-38. Ст. 2004.
3. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листоп. 2015 р. № 848-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 3. Ст. 25.
4. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) : Постанова Кабінету Міністрів України

від 23 берез. 2016 р. № 261 (у редакції Постанови КМУ від 19 трав. 2023 р. № 502). Офіційний вісник України. 2016. № 26. Ст. 1030.

5. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : Наказ Міністерства освіти і науки України від 25 квіт. 2013 р. № 466. Офіційний вісник України. 2013. № 36. Ст. 1281.

6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>.

7. Вдовічен В.А., Вдовічена Л.І., Меленко О.В. Методика викладання правничих дисциплін : навч.-метод. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 144 с.

8. Удосконалення викладання галузевих юридичних дисциплін : науково-практичний посібник / Н. С. Кузнецова, М. М. Хоменко, А. Б. Гриняк та інші. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 248 с.

9. Педагогічна майстерність : підручник / [Т.В. Петровська, Г.В. Жукова,]; за заг. ред. Т.В. Петровської. К.: Видавець Позднишев, 2024. 402 с.

10. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

11. Мирошніченко В.О., Мирошніченко Ю.А., Фролов Ю.М. Освітнє право у схемах та таблицях : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 145 с.

Додаткова:

12. Андрусишин Б. І., Гуз А. М. Методика викладання правознавства у вищому навчальному закладі : посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К. : Вид- во НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2011. 241 с.

13. Біла книга з реформування української юридичної освіти (за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції «Європеїзація української юридичної освіти: німецько-український досвід» / Київ, 21-22 листопада 2014; Федеральне міністерство освіти і науки ФРН; Університет імені Георга Августа м. Геттінгена, юридичний факультет; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, юридичний факультет; Центр німецького права ; Німецько-український правознавчий діалог / Упорядники: Роман Мельник, Олена Шаблій, Бернгард Шлоер. Київ: Корпорація «Науковий парк Київський університет імені Тараса Шевченка»; Панов, 2015. 360 с.

14. Кашкаръов Г. В. Методика викладання правознавства в опорних схемах і таблицях. Частина I. Харків : Вид. група «Основа», 2011. 64 с.

15. Кашкаръов Г. В. Методика викладання правознавства в опорних схемах і таблицях. Частина II. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 48 с.

16. Лякішева А. В. Методика викладання навчальних дисциплін соціально-педагогічного напрямку студентам ВНЗ : навч.-метод. посіб. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 504 с.

17. Методика підготовки та проведення лекцій з правових дисциплін: [метод. рекоменд.]; за ред. М. Моїсеєвої. К., 2010. 44 с.

18. Можайкіна О. С. Методичні основи викладання юридичних дисциплін у вищих навчальних закладах : навчальний посібник. Луцьк : СПД Галяк Ж. В., друкарня «Волиньполіграф»™, 2019. 174 с.